

ճշգրտութեանն, որպէս, զիպէս, որպիսի, զիարդ, ըստ որոյ, որգոն»։ Այս բոլորը նմանութիւն կամ օրինակ ցոյց տուող մակարաններ են և հետեւաբար այս նշանակութեամբ առնելու է նաեւ մատարկայ։ Երոն բնագրին մէջ ասոր դէմ գրուած է *Tā dē paṣṣaḥ* և *ḥiṣṣaḥ* — Մատարկայ ևն. *paṣṣaḥ* «համեմատութիւն, նմանութիւն, առակ» բառին ստրկական թարգմանութիւնն է (պարս. «առ, բովր, մատ—չիլ») *ḥiṣṣaḥ* «արկանել» բառերէն կազմուած)։ հմմտ. *matarkā*։

Համամ. քեր. 276 սխալ կարդալով բառը՝ դրած է «իսկ որ ասէ թէ մարտկացն կամ ճշգրտութեանցն, մարտկացն հարցական լսի, իսկ ճշգրտութեանցն, որ զէս ստուգադոյնս հարցմամբ ոք կամի ուսանել և ասէ. որպէս, զիպէս...»։

Երոն բառն է որ Բառ. Երեմ. էջ 205 կը գրէ մատարկաց «ճշգրտեաց»։

17. մարքաբ

«Իսկ մեր ի Պարսից բազում ինչ ընտանեբար ուսեալ զգեստս, որպէս զուռա և ուրդէ, մարքաբ, աւագան, որ է ջրոյ անօթ, գաւազան՝ որ է վարիչ արջառոյ, խարագան՝ որ է վարիչ իշոյ և այլք այսպիսի բազում, որ գրեթէ հասարակորդ է իւզուի մերոյ»։ (Մագ. քեր. 229)։

Ինչպէս Աղոնց ծանօթութեան մէջ կը նկատէ՝ արաբ *markab* «հեծանելիք, զրաստ, էջ» բառն է, որ հիմայ ալ շատ սովորական է Օսմանեան Թուրքերէնի մէջ՝ վերջին իմաստով։

18. ուլ

Այս անգոյ բառին վրայ տե՛ս Թ. 10։

19. սուտրա

Օտար լեզուներէ փոխառեալ հայերէն բառերու վրայ խօսած ժամանակ Մագ. քեր. 228 իբր օրինակ կը բերէ «փակեղն, որ է յունարէն, քանզի ոչ գոյր

մեր և ոչ էր սովորութիւն, և ստորա, որ է սպիւքուռ (այլ Թ. սպիտուռ), և կաշամար, որ է կալամառ, այսինքն աման գրչի, և այլ ինչ բազում, զոր ընտանացեալ մեզ ունիմք»։

Այլուստ անծանօթ է ստորա. տրուած բացատրութիւնը (սպիւքուռ կամ սպիտուռ) նոյնպէս անծանօթ ըլլալով՝ անյայտ կը մնայ բառին նշանակութիւնը։ Աղոնց կը հանէ *sudra* ձեւէն, որով անշուշտ կը հասկնայ պրս. *sudra* «է տեսակ իմն հանդերձի, որ և ասի գապաչէ, որոյ դրական լինի մինչև ի մէջս, և թեզանիք նորին ի յուսս, և է զգեստ ինչ յատկացեալ պարսկական ազգին»։

20. վարոտել

Բառիս վկայութիւնը տե՛ս Թ. 11։ Կը նշանակէ «բոլորն ալ քշել, վարել»։

21. տարրա

Վկայութիւնը տե՛ս Թ. 9։ Կը նշանակէ «մանուկ, փոքր տղայ»։

2. ԱՃԱՌԵԱՆ

Հալա եւ մեք, ո՛վ սիրելի ազգակիցք Երեսիսի, որք 44 դարէ ի վեր Ռին Նաֆապետի մը անուն կրեմք, եւ աւելի ստոյգ հոգեւոր որդիք եմք այնպիսի հայրապետաց՝ որք ի միջի հայրապետաց ամենայն ազգաց եւ աթուռոց՝ միայն կ'անուանին Լուսաւորիչ եւ Շնորհալի. մեք՝ որ այնքան սնդուութեամբ կը պահենք անոնց անունը, աւանդել եւ սէրն... Նորոգենք եւ զօրացնենք այն սէրն ու երախտիքը՝ որոյ պարտական ենք եւ պիտի ըլլան մեր յետին թողուցք ալ։

«Շնորհալի և Պարագայ Էր»

2. ԱՆՈՒՆ